

Od Redakcji – KS. STANISŁAW WILK, prorektor KUL	5
Powitanie uczestników Kongresu – KS. ANDRZEJ SZOSTEK, rektor KUL	9
Telegram Sekretariatu Stanu Stolicy Apostolskiej	13
List abpa Józefa Kowalczyka, nuncjusza apostolskiego w Polsce	15
List kard. Zenona Grocholewskiego, prefekta Kongregacji do spraw Wychowania Katolickiego	17
List kard. Audrysa Juozasa Bačkisa, metropolity wileńskiego	19
Słowo powitania. Godność ludzka jako centralna wartość w dialogu kultur – ABP JÓZEF ŻYCIŃSKI	21

Współistnienie religii i wyznań

ABP TADEUSZ KONDRUSIEWICZ, Prowadź mnie, Panie, ścieżką Twoich przykazań (homilia)	27
JÓZEF A. GIEROWSKI, Przestrzeń etnograficzno-geograficzna Rzeczypospolitej Polsko-Litewskiej	33
JANUSZ TAZBIR, Tolerancja w dawnej Polsce	53
BP STANISŁAW WIELGUS, Filozofie w Rzeczypospolitej	63
HENRYK D. WOJTYSKA CP, Teologia pogranicza w Rzeczypospolitej Szlacheckiej	111

Dyskusje panelowe

Fenomen wielowyznaniowości i wielokulturowości

JERZY KŁOCZOWSKI, Wielokulturowość w Rzeczypospolitej polsko-litewskiej wielu narodów	127
HENRYK GAPSKI, Zakony wobec różnorodności wyznaniowej i etnicznej dawnej Rzeczypospolitej	128
BP JAN KOPIEC, Wielokulturowość i wielowyznaniowość Rzeczypospolitej	136
EDMUND KIZIK, Nielubiani – tolerowani. Katolicy, mennonici i Żydzi w protestanckim Gdańsku w XVI-XVIII wieku	139
STANISŁAW LITAK, Fenomen wielowyznaniowości a rozwój parafii w Polsce	176
HUBERT ŁASZKIEWICZ, Rzeczpospolita wielu kultur, religii, wyznań i narodów	197
ANTONI MIRONOWICZ, Prawosławni w wielowyznaniowej i wielokulturowej Rzeczypospolitej	202

Myśl filozoficzna i teologiczna

STANISŁAW C. NAPIÓRKOWSKI OFMConv, Elementy warsztatu teologa ..	221
KS. IGOR ANDRIANOW, Prawosławna filozofia religijna	226
KS. CZESŁAW S. BARTNIK, Dlaczego teologia narodu?	227
KS. JERZY BUXAKOWSKI, Dialog kultur – polskie przyczynki XX wieku ..	230
KS. JERZY MISIUREK, Teologia w Polsce w XVI-XVIII wieku	235
KS. MAREK ZAHAJKIEWICZ, Kształtowanie się teologii w średniowiecznej Polsce	250
KS. FRANCISZEK GRENIUK, Teologia moralna w dialogu kultur	266

Religia a tożsamość narodowa (XIX-XX wiek)

TADEUSZ STEGNER, Więź wyznaniowa a narodowa	269
HANNA DYLAŁOWA, Męczennicy unicy z Pratulina – Rusini czy Polacy?	277
<u>KS. BOLESŁAW KUMOR</u> , Początki prawosławnego biskupstwa w Warszawie	280
KS. DANIEL OLSZEWSKI, Kościoły a tożsamość narodowa na ziemiach Rzeczypospolitej w XIX wieku	284
STANISŁAW STĘPIEŃ, Życie religijne a tożsamość narodowa Ukraińców w XIX i XX wieku	291
MIECZYSLAW WIELICZKO, Religia a tożsamość narodowa XIX i XX wieku	298

Koezystencja narodowości

ABP JÓZEF ŻYCIŃSKI, Świadkowie Królestwa (homilia)	305
WŁADYSŁAW A. SERCZYK, Kształtowanie się świadomości narodowej i pań- stwowej	309
JÜRATÉ KIAŪPIENĖ, Dzieje Wielkiego Księstwa Litewskiego w poszu- kiwaniu sposobu współistnienia	323
EUGENIUSZ NIEBELSKI, Polskie idee współistnienia narodów dawnej Rze- czypospolitej w XIX i XX wieku	331

Dyskusje panelowe

Małe Ojczyzny

WŁODZIMIERZ OSADCZY, Galicja Wschodnia – na skrzyżowaniu kultur i tra- dycji	343
WOŁODYMYR POHREBENNYK, Ідея толерантного співіснування народностей у „великих” і „малих” вітчизнах та її художні модифікації в українській літературі від давнини до XX ст.	347
ALDONA PRAŠMANTAITĖ, Kwestia „Małej Ojczyzny” w świetle <i>Zapisków domowych</i> biskupa Macieja Wołonczewskiego	351

Kościół a państwo

KS. REMIGIUSZ SOBANSKI, Wprowadzenie do dyskusji panelowej „Kościół a państwo”	357
KS. ROMAN DZWONKOWSKI, Kościół katolicki obrządku łacińskiego na by- łych ziemiach I i II RP w okresie komunizmu (1918-1991)	359
JERZY PIETRZAK, Stosunki państwo–Kościół katolicki w zaborze pruskim 1815-1918	371
KS. MARIAN RADWAN, Cerkiew prawosławna i Kościół katolicki w Rosji w przededniu rewolucji 1917 roku	376
SIERGIEJ WIKTOROWICZ RIMSKIJ, Stosunki między Cerkwią a państwem w Rosji w XIX wieku	402

Edukacja we wspólnocie narodów

ANDRZEJ SĘKOWSKI, Edukacja we wspólnocie narodów	411
MARCO JACOV, Upadek Polski i Republiki Weneckiej a równowaga między- narodowa na Bałkanach w epoce nowożytnej	415
STANISŁAW K. OLCZAK, Szkolnictwo parafialne w dawnej Rzeczypospo- litej	419

WŁADYSŁAW A. SERCZYK, Procesy edukacyjne wobec narastania nacjonalizmów	426
KS. ANZELM WEISS, Religijne i chrześcijańskie korzenie edukacji europejskiej	431

Wspólnota kultur

KARD. LUBOMYR HUZAR, Homilia	445
HENRYK SAMSONOWICZ, Miejsce Polski w dialogu kultur	447
JERZY A. WOJCIECHOWSKI, Kultura polska widziana z zewnątrz: jej blaski i cienie	455
WŁADYSŁAW PANAS, Literatura polska w perspektywie Rzeczypospolitej wielu narodów	459
JAN HARASIMOWICZ, Sztuka jako wyznacznik wiary chrześcijańskich wspólnot Rzeczypospolitej	471
JÓZEF STYK, Kultura ludowa	505

Dyskusje panelowe

Kraków, Wilno, Lwów, Gdańsk – miasta wielu kultur

KS. RYSZARD KNAPIŃSKI, Miasta w dialogu kultur	515
WALDEMAR DELUGA, Wymiennosc wzorów artystycznych w grafice łacińskiej, żydowskiej i prawosławnej	518
KS. MICHAŁ JANOCZA, Ockcydentalizacja Wschodu i sztuki prawosławnej oraz obrona kultury ruskiej na ziemiach Rzeczypospolitej	524
BOŻENA NOWORYTA-KUKLIŃSKA, Gdańsk – miasto sztuki wielu nacji, kultur i wyznań	534
JAN WRABEC, Architektura barokowa dawnych ziem wschodnich Rzeczypospolitej w krajobrazie kulturowym Europy Środkowej	542

Przejawy religijności w kulturze ludowej

JERZY BARTMIŃSKI, Religijność w kulturze ludowej	551
LUDMILA FADEEWA, Богородица в русских заговорах: универсальные и специфические характеристики образа	553
OLGA GOLDBERG - MULKIEWICZ, Teatrzyk szopkowy Bożego Narodzenia, misterium Męki Pańskiej we współczesnej kulturze typu ludowego ..	560
OLGA LEWICKA, Rosyjskie obyczaje świąteczne w podręczniku „С праздником! Рождество Христово и Пасха”	571

Literatura

MIROSLAWA HANUSIEWICZ, Literatura narodowa – literatury narodów ..	575
JACEK BILSKI, „Miesięcznik Żydowski” (1930-1935) jako element dialogu kultur w dwudziestoleciu międzywojennym	579
MIROSLAWA OLDAKOWSKA-KUFLOWA, Wspólnota kultur w przestrzeni literackiej	581
MYKOŁA RIABCZUK, (Nie)możliwość dialogu	590

Perspektywy chrześcijaństwa

KARD. LUBOMYR HUZAR, Perspektywy chrześcijaństwa w niepodległych państwach dawnego pogranicza	599
---	-----

KARD. KAZIMIERZ ŚWIĄTEK, Perspektywy chrześcijaństwa w niepodległych państwach dawnego pogranicza	600
ABP TADEUSZ KONDRUSIEWICZ, Perspektywy chrześcijaństwa w niepodległych państwach dawnego pogranicza	605
ABP WOJCIECH ZIEMBA, Perspektywy chrześcijaństwa w niepodległych państwach dawnego pogranicza	607
BP ANTONI P. DYDYCZ, Perspektywy chrześcijaństwa w niepodległych państwach dawnego pogranicza	610
ARCHIMANDRYTA JAN SERGIUSZ GAJEK MIC, Perspektywy chrześcijaństwa na Białorusi. Greckokatolicki punkt widzenia	613
KS. WŁODZIMIERZ BASZKIROW, Głos w dyskusji	616
Program Kongresu	619
Indeks osobowy	623